

SISÄLLYS

ENNAKKOÄÄNESTYSAIKA	3
VAALITOIMIKUNNAN KOKOONPANO	3
ESTEELLISYYS	3
ÄÄNIOIKEUS ALUE- JA KUNTAVAALEISSA	3
EHDOKASLISTOJEN YHDISTELMÄ	4
YLEISTÄ LAITOSÄÄNESTYKSESTÄ.....	5
Missä laitoksissa ennakkoäänestys järjestetään?	5
Kuka saa äänestää laitoksessa?	5
Milloin ennakkoäänestys laitoksessa toimitetaan?	5
Ennakkoäänestyksen järjestäminen laitoksessa.....	6
ÄÄNESTYKSESTÄ TIEDOTTAMINEN.....	6
AIKATAULU	7
ÄÄNESTÄJÄN AVUSTAMINEN	7
LAITOSÄÄNESTYKSEN KULKU.....	7
1. Äänestäjän henkilöllisyyden toteaminen	8
2. Äänestäjä tekee äänestysmerkinnän äänestyslippuun	9
3. Äänestyslipun leimaaminen	10
4. Äänestyslipun sulkeminen vaalikuoreen	11
5. Lähetekirjeen täyttäminen	12
6. Lähetekirjeen ja vaalikuoren sulkeminen lähetekuoreen.....	15
YHTEENVETO ALUE- JA KUNTAVAALEISSA ÄÄNESTÄMISESTÄ.....	17
ÄÄNESTÄJISTÄ PIDETTÄVÄN LUETTELOJEN TÄYTTÄMINEN.....	19
ENNAKKOÄÄNESTYKSEN JÄLKEEN	21
VAALITOIMIKUNNAN TYÖN PÄÄTTÄMINEN	21
OPASTUS JA NEUVONTA.....	21

LIITTEET:

LIITE 1: Luettelo ennakolta äänestäneistä

LIITE 2: Lähetekirje

LIITE 3: Esimerkkikuva äänioikeusilmoituksesta

LIITE 4: Lähetekuorten kuittauslistalomake

ALUE- JA KUNTAVAALIT 2025

ENNAKKOÄÄNESTYSAIKA

Alue- ja kuntavaalien ennakkoäänestys on 2.–8.4.2025.

VAALITOIMIKUNNAN KOKOONPANO

Alue- ja kuntavaalien ennakkoäänestyksen järjestämisestä laitoksessa (laitosäänestys) huolehtii kaupunginhallituksen asettama vaalitoimikunta.

Vaalitoimikuntaan kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja, yksi jäsen ja kolme varajäsentä, jotka kaikki osallistuvat vaalitoimikuntatyöskentelyyn.

Vaalitoimikunnan on oltava päätösvaltainen ottaessaan vastaan äänestyksiä. Vaalilain mukaan vaalitoimikunta on päätösvaltainen, kun siinä on kolme jäsentä, joista yhden tulee olla puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja. Mikäli syntyy tilanne, jossa sekä puheenjohtaja että varapuheenjohtaja ovat tilapäisesti poissa, kolmijäseninen vaalitoimikunta valitsee keskuudestaan tilapäisen puheenjohtajan, joka vastaa vaalitoimikunnan työskentelystä.

ESTEELLISYYS

Mikäli ette pysty osallistumaan vaalitoimikunnan työskentelyyn tai olette esteellinen, ilmoittakaa siitä välittömästi keskusvaalilautakunnan toimistoon sähköpostitse vaali.kesvkl@hel.fi.

Esteellinen henkilö ei saa osallistua tai olla läsnä vaalitoimituksessa. Vaalilain mukaan vaalitoimikuntatyöskentelyyn ei saa osallistua minkään kunnan kuntavaalien ehdokas eikä aluevaalien ehdokas. Esteellinen henkilö on myös alue- ja kuntavaalien ehdokkaan puoliso, lapsi, sisarus tai vanhempi. Puolisolla tarkoitetaan aviopuolisoa, avioliitonomaisessa suhteessa tai rekisteröidyssä parisuhteessa elävää henkilöä.

ÄÄNIOIKEUS ALUE- JA KUNTAVAALEISSA

Kuntavaaleissa äänioikeutettu on jokainen viimeistään vaalipäivänä 13.4.2025 18 vuotta täyttävä henkilö, joka on

- a) Suomen tai muun EU:n jäsenvaltion taikka Islannin tai Norjan kansalainen ja jonka kotikunta kyseinen kunta on 21.2.2025 tai
- b) muun valtion kansalainen, jonka kotikunta kyseinen kunta on 21.2.2025 ja jolla on ollut yhtäjaksoisesti kotikunta Suomessa vähintään kahden vuoden ajan tai
- c) EU:n tai Suomessa toimivan kansainvälisen järjestön palveluksessa oleva

henkilö, jolla on asuinpaikka kyseisessä kunnassa 21.2.2025 edellyttäen, että hänen tietonsa on talletettu hänen pyynnöstään väestötietojärjestelmään ja että hän on kirjallisesti ilmoittanut Digi- ja väestötietovirastolle viimeistään 20.2.2025 haluavansa käyttää äänioikeuttaan kuntavaaleissa.

Aluevaaleja ei toimiteta Helsingissä, eikä helsinkiläisillä ole äänioikeutta aluevaaleissa. Helsingissä sijaitsevilla laitoksissa asuvat muiden kuntien äänioikeutetut voivat äänestää aluevaaleissa.

Aluevaaleissa äänioikeus määräytyy vastaavalla tavalla kuin kuntavaaleissa: äänioikeutettu on jokainen viimeistään vaalipäivänä 13.4.2025 18 vuotta täyttävä henkilö, joka on

- a) Suomen tai muun EU:n jäsenvaltion taikka Islannin tai Norjan kansalainen ja jonka kotikunta on joku kyseiseen hyvinvointialueeseen kuuluva kunta 21.2.2025 tai
- b) muun valtion kansalainen, jonka kotikunta on joku kyseiseen hyvinvointialueeseen kuuluva kunta 21.2.2025 ja jolla on ollut yhtäjaksoisesti kotikunta Suomessa vähintään kahden vuoden ajan tai
- c) EU:n tai Suomessa toimivan kansainvälisen järjestön palveluksessa oleva henkilö, jolla on asuinpaikka kyseiseen hyvinvointialueeseen kuuluvassa kunnassa 21.2.2025 edellyttäen, että hänen tietonsa on talletettu hänen pyynnöstään väestötietojärjestelmään ja että hän on kirjallisesti ilmoittanut Digi- ja väestötietovirastolle viimeistään 20.2.2025 haluavansa käyttää äänioikeuttaan aluevaaleissa. Sama oikeus on tällaisen henkilön perheenjäsenellä.

Kuntavaaleissa äänioikeus on sidottu asianomaisessa kunnassa asumiseen, kun taas aluevaaleissa äänioikeus on sidottu hyvinvointialueeseen kuuluvaan kuntaan. Äänestäjän äänioikeuskunta määräytyy sen mukaan, mikä kotikunta hänellä on merkitty 21.2.2025 väestötietojärjestelmään.

Jos äänestäjän äänioikeudesta tai äänioikeuskunnasta on epäselvyyttä, siitä voi tiedustella keskusvaalilautakunnan toimistosta, puh. 09 310 13344.

EHDOKASLISTOJEN YHDISTELMÄ

Kuntavaaleissa kussakin kunnassa on omat ehdokkaat, joten äänestäjä voi antaa äänensä vain oman kuntansa ehdokkaalle. Jos äänestäjän kotikunta ei ole Helsinki, vaalitoimikunnan tulee huolehtia, että äänestäjä saa tutustua *Ehdokkaat kuntavaaleissa 2025* -kirjaan, josta löytyy kaikkien kuntien ehdokkaat.

Jos muun kunnan äänestäjä haluaa äänestää aluevaaleissa, hänelle on annettava mahdollisuus tutustua *Ehdokkaat aluevaaleissa 2025* -kirjaan, josta löytyy kaikkien hyvinvointialueiden ehdokkaat.

Vaalitoimikunnalle jaetaan kaksi ehdokaskirjaa: kuntavaalien (valkoinen) ja aluevaalien ehdokaskirja (violetti).

Laitoksessa äänestävällä tulee olla mahdollisuus tutustua ehdokaslistojen yhdistelmään sekä kuntavaalien ja aluevaalien ehdokaskirjaan. Ne on asetettava ennakoäänestyspaikkaan siten, että äänestäjät voivat niihin vaivattomasti tutustua.

YLEISTÄ LAITOSÄÄNESTYKSESTÄ

Missä laitoksissa ennakoäänestys järjestetään?

Vaalilain mukaan laitosesäenestyksen ennakoäänestyspaikkoja ovat sairaalat, rangaistuslaitokset ja ympärivuorokautista hoitoa antavat sosiaalihuollon toimintayksiköt (esimerkiksi vanhainkodit ja vastaavat yksiköt, hoito-, hoiva-, veljes- ja sairauskodit, asuntolat, päihdehuollon laitokset sekä sosiaalihuoltolaissa, vammaispalvelulaissa ja kehitysvammalaissa tarkoitettut palvelutalot) sekä Puolustusvoimien varusmieskoulutusta antavien joukko-osastojen varuskunnat ja Rajavartiolaitoksen varusmieskoulutusta antavat yksiköt.

Vaalitoimikunnalle kuuluvat laitokset käyvät ilmi erillisestä laitoslistasta. Lista voi tulla lisäyksiä. Mahdollisista uusista laitoksista ilmoitamme vaalitoimikunnan puheenjohtajalle.

Kuka saa äänestää laitoksessa?

Ennakoäänestyspaikoiksi määrätyissä laitoksissa saavat äänestää vain niissä hoidettavina olevat tai niihin otetut henkilöt. **Muilla, esimerkiksi laitoksen henkilökunnalla tai armeijan kantahenkilökunnalla, vierailijoilla sekä sairaalan päivystyksessä ja poliklinikoilla asioivilla henkilöillä, ei ole oikeutta äänestää laitosesäenestyksessä.**

Milloin ennakoäänestys laitoksessa toimitetaan?

Ennakoäänestys laitoksessa toimitetaan ennakoäänestyksen ajanjaksona 2.–8.4.2025.

Laitoksessa käydään vähintään yhtenä ja enintään kahtena päivänä vaalitoimikunnan määrääminä aikoina. Vaalitoimikunnan puheenjohtaja ottaa etukäteen yhteyttä laitokseen ja sopii aikataulun, jolloin laitoksessa käydään toimittamassa ennakoäänestystä.

Kussakin laitoksessa käydään pääsääntöisesti vain kerran. Ainoastaan sellaisessa laitoksessa, jossa hoidettavana olevat äänioikeutetut vaihtuvat jatkuvasti, kuten esimerkiksi sairaalassa, käyntikertoja voi olla kaksi.

Ennakoäänestys voidaan toimittaa joko arkipäivänä tai viikonloppuna.

Jokaisessa laitoksessa täytyy käydä ennakoäänestysaikana selvittämässä äänestyksen tarpeellisuus, vaikka laitoksen henkilökunta etukäteen ilmoittaisi, ettei tarvetta äänestykselle olisi.

Ennakoäänestyksen järjestäminen laitoksessa

Ennakoäänestys laitoksessa on järjestettävä siten, että vaalisalaisuus säilyy ja äänestäminen sujuu häiriöttä. Ennakoäänestykselle varattu paikka on sijoitettava sellaiseen tilaan, joka ei ole muussa käytössä äänestämisen aikana. Äänestyspaikan sijoittamisessa pitää myös huomioida, että sinne pääsee vaivattomasti. Äänestyspaikan sijainnista on oltava myös tarpeellinen opastus. Äänestys on tarvittaessa järjestettävä myös eri osastoilla ja potilashuoneissa tapahtuvaksi.

Kaikille asianomaisessa laitoksessa oleville ennakoäänestämiseen oikeutetuille henkilöille on varattava mahdollisuus äänioikeuden käyttämiseen. Aluksi vaalitoimikunta voi ottaa äänestäjiä vastaan esimerkiksi laitoksen ruokasalissa tai muussa tarkoitukseen sopivassa suurehkossa tilassa. Tämän jälkeen käydään erikseen niiden vuodepotilaiden luona, jotka ovat ilmoittaneet olevansa halukkaita käyttämään äänioikeuttaan.

Äänestettäessä potilashuoneissa laitoksen edustajan on hyvä olla paikalla. Sopiva hetki mennä sisälle potilashuoneeseen ja mahdolliset hygieniajärjestelyt on tapauskohtaisesti vielä varmistettava hoitohenkilökunnalta.

Vaalitoimikunnan on huolehdittava, että jokainen, joka haluaa äänestää, todella saa siihen mahdollisuuden. Aiemmissa vaaleissa on esiintynyt tapauksia, joissa potilashuoneessa olleen yksittäisen äänestäjän äänestystoive on jäänyt huomioimatta esimerkiksi laitoksen henkilökunnan kiireen takia. **Vaalitoimikunnan onkin syytä vielä ennen poistumistaan laitoksesta varmistaa henkilökunnalta, että kaikki halukkaat ovat saaneet mahdollisuuden äänestää.**

Erityisesti on huomioitava, että ennakoäänestyksen piiriin kuuluviin laitoksissa on osittain varsin huonokuntoisia äänestäjiä. Ennakoäänestyksen toimittamiseen onkin varattava riittävästi aikaa. Näin varmistetaan, että äänestys hoidetaan kunkin äänestäjän kohdalla kiireettömästi, kohteliaasti ja asianmukaisella arvokkuudella.

Epäselvissä tilanteissa tai jos tapahtuu jotakin, mikä vaikuttaa äänestystoimituksen säännölliseen kulkuun, on syytä ottaa yhteyttä keskusvaalilautakunnan toimistoon, puh. 09 310 13344. Äänestystoimituksen säännölliseen kulkuun vaikuttaneet seikat merkitään myös äänestäjistä pidettävän luettelon kohtaan *Huomautuksia* (ks. kuva 2, sivu 20 tai liite 1).

ÄÄNESTYKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Vaalitoimikunnan on huolehdittava siitä, että äänestysajoista ja ennakoäänestyksen tarkemmasta järjestelystä tiedotetaan laitoksessa ilmoituksilla ja tarvittaessa muullakin sopivalla tavalla etukäteen. Ennakoäänestyksestä on tiedotettava tarvittaessa myös laitosten osastoilla ja potilashuoneissa. Oleellista on, että laitoksessa olevat äänioikeutetut saavat tiedon äänestyksestä ja sen ajankohdasta.

Vaalitoimikunnan on yhteistyössä henkilökunnan kanssa suunniteltava, miten äänestystoimituksesta ja sen ajankohdista tiedotetaan riittävästi laitoksessa oleville äänioikeutetuille.

AIKATAULU

Vaalitoimikunnan puheenjohtaja laatii vaalitoimikunnalle kuuluvien laitosten osalta etukäteen aikataulun, josta ilmenevät päivät ja kellonajat, jolloin laitoksissa käydään toimittamassa ennakkoäänestystä. Vaalitoimikuntaan kuuluvien on sitouduttava noudattamaan ennakkoäänestysajalle laadittua aikataulua.

Vaalitoimikunnan on noudatettava laitoksille ilmoitettuja kellonaikoja. **Jos aikataulusa on ilmoitettu tietty aika (esimerkiksi kello 10–14), on toimikunnan oltava paikalla koko kyseisen ajan.** Vaalitoimikunnan on myös ilmoitettava poistumisestaan laitoksen henkilökunnalle.

Jos laitoksen henkilökunta ilmoittaa, että kaikki halukkaat ovat äänestäneet tai laitoksessa ei ole halukkaita äänestäjiä, siitä on tehtävä merkintä äänestäjistä pidettävän luettelon kohtaan *Huomautuksia* (ks. kuva 2, sivu 20 tai liite 1). Merkinnästä täytyy ilmetä, kuka asiasta on ilmoittanut (työntekijän nimi ja tehtävä).

ÄÄNESTÄJÄN AVUSTAMINEN

Äänestäjän pyynnöstä vaalitoimikunnan jäsenen on avustettava häntä äänestämässä. Avustaja voi avustaa äänestäjää muun muassa merkinnän tekemisessä äänestyslippuun ja täyttämällä äänestäjän puolesta lähetekirjeen tiedot. Mikäli äänestäjä ei pysty tekemään mitään merkintöjä tai hän osaa tehdä vain puumerkin, avustaja voi allekirjoittaa lähetekirjeen äänestäjän puolesta. Tällöin lähetekirjeen *Äänestäjän allekirjoitus* -kohtaan merkitään esimerkiksi ”Matti Virtasen puolesta Liisa Lahtinen”.

Avustajana toimiva henkilö on velvollinen täyttämään äänestyslippuun tunnollisesti, mitä äänestäjä haluaa ja pitämään salassa äänestystoimituksessa saamansa tiedot. Avustaja ei saa missään tapauksessa vaikuttaa äänestäjän ehdokasvalintaan tai suositella äänestäjälle ketään ehdokasta. Kenelläkään muulla vaalitoimikunnan jäsenellä ei ole oikeutta missään tilanteessa katsoa, mitä äänestäjä on merkinnyt äänestyslippuunsa.

Henkilö, jonka kyky tehdä äänestysmerkintä on oleellisesti heikentynyt, saa käyttää äänestyksessä apuna myös itse valitsemaansa avustajaa, esimerkiksi lähiomaistaan. Avustajana ei kuitenkaan saa olla vaaleissa ehdokkaana oleva henkilö tai hänen puolisonsa, lapsensa, sisaruksensa tai vanhempansa. Puolisolla tarkoitetaan aviopuolisoa, avioliitonomaisessa suhteessa tai rekisteröidyssä parisuhteessa elävää henkilöä.

Vaalitoimikunnan on selvitettävä äänestäjän itsensä valitseman avustajan nimi ja merkittävä se äänestäjistä pidettävän luettelon kohtaan *Huomautuksia* (ks. kuva 2, sivu 20 tai liite 1).

LAITOSÄÄNESTYKSEN KULKU

Laitosäänestyksessä on seuraavat vaiheet:

- Äänestäjän henkilöllisyyden toteaminen.

- Äänestäjä tekee äänestysmerkinnän äänestyslippuun.
- Äänestyslipun leimaaminen.
- Äänestyslipun sulkeminen vaalikuoreen.
- Lähetekirjeen täyttäminen
- Lähetekirjeen ja vaalikuoren sulkeminen lähetekuoreen.
- Äänestäjistä pidettävän luettelon täyttäminen.

HUOM! Jos muun kunnan äänestäjä äänestää sekä kunta- että aluevaaleissa, äänestyksen vaiheet voidaan käydä läpi joko antamalla hänelle samalla kertaa molempien vaalien äänestysliput tai sitten vaalikohtaisesti, ensin kuntavaalit ja sitten aluevaalit, mikäli se on äänestäjälle näin ymmärrettävämpää ja sujuvampaa. Äänestäjä voi myös haluta äänestää vain toisessa vaalissa. Tällöin hänelle annetaan vain sen vaalin äänestyslippu.

1. Äänestäjän henkilöllisyyden toteaminen

Ilmoittautuessaan äänestämään äänestäjä on velvollinen esittämään vaalitoimikunnalle selvityksen henkilöllisyydestään. Äänestäjä voi todistaa henkilöllisyytensä voimassa olevalla henkilökortilla, passilla, ajokortilla tai kuvallisella Kela-kortilla.

Äänestäjän henkilöllisyyden voi todeta myös muusta sellaisesta voimassa olevasta henkilöllisyystodistuksesta, jossa on henkilön täydellinen nimi, syntymäaika, henkilön nimikirjoitus, todistuksen antajan leimalla leimattu henkilön valokuva sekä todistuksen myöntämispäivä ja myöntäjän allekirjoitus.

Olennaista on varmistua, että henkilöllisyystodistuksen esittää sama henkilö, jonka valokuva henkilöllisyystodistuksessa on. Mikäli henkilöä ei esimerkiksi ajokortissa olevan vanhan valokuvan perusteella voi tunnistaa, selvitystä ei lähtökohtaisesti voida pitää riittävänä.

Henkilöllisyyden todistamiseen **ei kelpaa** postitse saapunut ilmoitus äänioikeudesta (ks. liite 3) eivätkä kuvattomat asiakirjat. Äänioikeutta ei myöskään saa käyttää asiamiehen välityksellä.

Aiemmissa vaaleissa on käynyt ilmi, että jotkut, useimmiten varsin iäkkäät, äänioikeutetut eivät omista voimassa olevaa passia, ajokorttia tai muutakaan vastaavaa asiakirjaa, jolloin äänestäjän henkilöllisyyden selvittäminen voi olla ongelmallista. Tällaisissa tapauksissa vaalitoimikunnan on pyrittävä arvioimaan tilanne kokonaisvaltaisesti sen perusteella, miten luotettavana se pitää äänestäjän muuta selvitystä. Äänestäjällä voi olla muita asiakirjoja, joista hänen henkilöllisyytensä ilmenee. Äänestäjä saattaa esittää esimerkiksi vanhentuneen kuvallisen henkilöllisyystodistuksen ja voimassa olevan kuvattoman Kela-kortin. Lisäksi äänestäjällä voi olla mukanaan saattaja, joka kykenee selvittämään oman henkilöllisyytensä ja suullisesti todistamaan saatettavan henkilöllisyyden. Myös laitoksen henkilökunta yleensä auttaa henkilöllisyyden selvittämisessä ja todistamisessa.

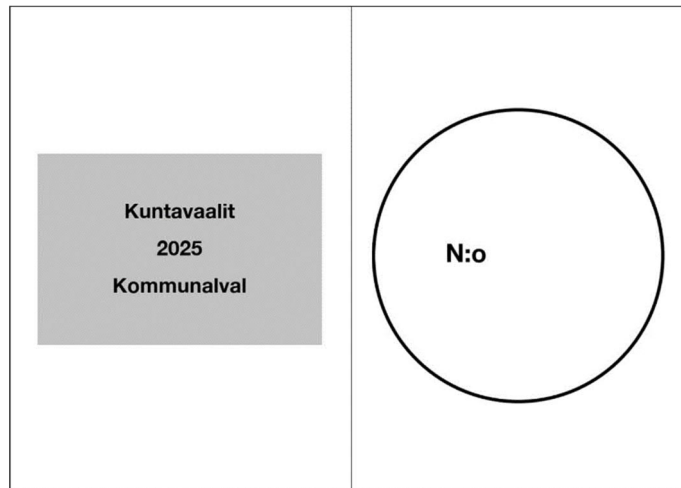
Vaalitoimikunnan on edellä sanotuissa tilanteissa käytettävä harkintavaltaansa. Yhtäältä tulee huolehtia, että kaikki äänioikeutetut voivat käyttää äänioikeuttaan, mutta toisaalta myös, että kukaan ei äänestä toisen nimissä tai toisen puolesta.

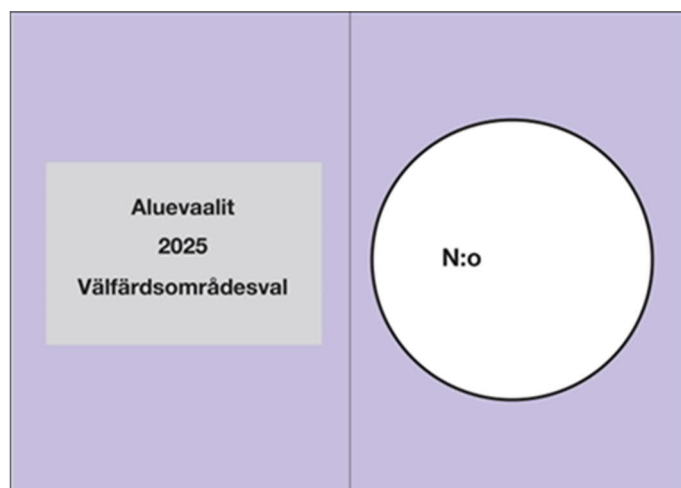
2. Äänestäjä tekee äänestysmerkinnän äänestyslippuun

Kun äänestäjän henkilöllisyys on selvitetty, vaalitoimikunnan jäsen antaa äänestäjälle yhden avatun äänestyslipun niin, että äänestyslipussa oleva teksti on äänestäjän näkökulmasta oikeinpäin. **Helsinkiäiset saavat vain kuntavaalien äänestyslipun**, kun taas ulkokuntalaiselle annetaan myös aluevaalien äänestyslippu, jos hän haluaa äänestää aluevaaleissa.

Vuoden 2025 kuntavaalien äänestyslippu on seuraavanlainen:

Vuoden 2025 aluevaalien äänestyslippu on seuraavanlainen:

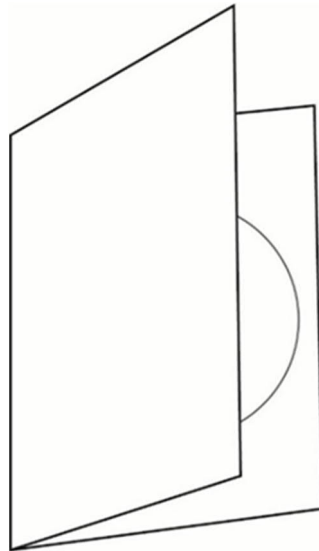
Äänestysliput takertuvat helposti toisiinsa. On hyvä varmistaa sormin tunnustelemalla, että äänestyslippuja on vain yksi kappale. Lisäksi on tarkistettava, että se on painoasultaan virheetön. Mikäli äänestyslippu on virheellinen, äänestäjälle annetaan uusi äänestyslippu. Virheellinen äänestyslippu on revittävä.

Kun äänestäjälle on annettu äänestyslippu, hän tekee äänestysmerkinnän siihen. Vaalisalaisuuden turvaamiseksi äänestäjän on voitava täyttää äänestyslippunsa rauhassa ja muiden katseilta suojassa. Suositeltavaa on, että käytetään vaalimateriaalin mukana olevaa näkösuojaa.

Mikäli äänestyslippu menee pilalle virheellisen merkinnän tai muun syyn vuoksi, on äänestäjälle tämän pyynnöstä annettava uusi äänestyslippu. Pilalle mennyt äänestyslippu on revittävä niin, että vaalisalaisuus säilyy. Äänestyslipun voi repiä äänestäjä itse tai vaalitoimikunnan jäsen. Äänestäjälle on ilmoitettava, että halutessaan hän saa repiä pilalle menneen äänestyslipun ja pitää revityt palaset itsellään. Jos vaalitoimikunta ottaa vastaan revityt palaset, ne on tuotava keskusvaalilautakunnan toimistoon. Niitä ei saa laittaa tavalliseen roskikseen.

3. Äänestyslipun leimaaminen

Kun äänestäjä on tehnyt äänestysmerkinnän äänestyslippuun, hän sulkee äänestyslipun.

Vaalitoimikunnan jäsen leimaa äänestyslipun äänestäjän läsnä ollessa. Taitettua äänestyslippua ei saa missään tapauksessa avata, vaan se pidetään suljettuna koko leimaamisen ajan.

Äänestyslippu on ehdottomasti leimattava. Leimaamaton äänestyslippu on mitätön.

Leima painetaan keskelle taitettua äänestyslippua niin, että siitä jää selvä jälki.

Äänestyslippuun leimataan vain yksi leima. Huonoa leimausta ei saa korjata niin, että äänestyslippuun leimataan toinen leima. Jos leimajälki on liian huono, on äänestäjän revittävä äänestyslippu ja hänelle annetaan uusi äänestyslippu.

4. Äänestyslipun sulkeminen vaalikuoreen

Kun äänestyslippu on leimattu, äänestäjä laittaa vaalitoimikunnan nähden äänestyslipun vaalikuoreen ja sulkee sen liimaten.

Jos muun kunnan äänestäjä äänestää kuntavaalien lisäksi aluevaaleissa, leimatut äänestysliput laitetaan **omiin vaalikuoriinsa** (kumpikin äänestyslippu siis eri vaalikuoreen).

Mikäli äänestäjä ei kykene sulkemaan äänestyslippua vaalikuoreen, myös vaalitoimikunnan jäsen voi tehdä sen, mutta silloin se on tehtävä äänestäjän luvalla. Äänestäjän on myös nähtävä, kun äänestyslippu suljetaan vaalikuoreen. Äänestyslippua ei saa missään tapauksessa avata taitoksestaan, kun se suljetaan vaalikuoreen.

Vaalikuori suljetaan liimaamalla. Liimaamisessa voidaan käyttää kostutuskynää tai liimapuikkoa. Vaalikuorta ei saa sulkea muulla tavoin, esimerkiksi teipillä. Vaalikuorta ei saa leimata eikä siihen saa tehdä muitakaan merkintöjä.

Vaalitoimikunnan on tarkistettava, että vaalikuori on pitävästi suljettu. Tarvittaessa äänestäjälle on annettava uusi vaalikuori tai liimaa vaalikuoren sulkemiseksi taikka vaalitoimikunta liimaa vaalikuoren uudestaan äänestäjän nähden.

5. Lähetekirjeen täyttäminen

Äänestyksen jälkeen merkitään äänestäjän nimi äänestäjistä pidettävään luetteloon (ks. Kuva 1, s. 19 tai liite 1) ja täytetään lähetekirje. Lähetekirjeen tarkoitus on ohjata äänestäjän vaalikuori hänen oman kuntansa keskusvaalilautakunnalle riippumatta siitä, missä ennakkoäänestyspaikassa hän on äänestänyt.

Laitosäänestyksessä ennakkoäänestyksen lähetekirjeenä käytetään joko

- oranssilla painettua lähetekirjettä
- äänioikeusilmoituksen lähetekirjettä.

Erityisen huolellinen pitää olla siinä, että lähetekirje täytetään huolellisesti ja siinä on äänestäjän ja vaalitoimikunnan puheenjohtajan allekirjoitus. Allekirjoitusten puuttuminen aiheuttaa sen, että äänestystä ei voida ottaa huomioon.

Oranssilla painettuun lähetekirjeeseen (ks. myös liite 2) tulee seuraavat tiedot:

- **Vastaanottaja**-kohtaan merkitään äänestäjän kotikunnan keskusvaalilautakunnan nimi ja osoite. Vaalitoimikunnan puheenjohtajalle jaetussa vaalimateriaalissa on luettelo kuntien keskusvaalilautakuntien osoitteista.

- **Äänestäjän täydellinen nimi.**

- **Äänestäjän henkilötunnus.** Jos henkilötunnusta ei ole tiedossa, merkitään syntymäaika.

- o **Keskusvaalilautakunta pyytää käyttämään henkilötunnusta, jolloin äänestäjän tunnistaminen keskusvaalilautakunnassa äänenkäytön rekisteröinnin yhteydessä on varmempaa.**

- **Äänestäjän nykyinen osoite.**

- **Äänestäjän allekirjoitus** eli hänen vakuutensa siitä, että hän on vaalisalaisuuden säilyttäen täyttänyt äänestyslipun ja sulkenut sen leimattuna vaalikuoreen.

- **Lopuksi vaalitoimikunnan puheenjohtaja merkitsee ajan ja paikan, jolloin äänestys on tapahtunut ja allekirjoittaa lähetekirjeen.** Allekirjoituksellaan vaalitoimikunnan puheenjohtaja todistaa, että äänestys on tapahtunut vaalilaissa säädetyin tavoin.

LÄHETEKIRJE FÖLJEBREV	
Äänestäjä Väijäre VANAMO HELMI MARJATA	Vaalitoimikunta Helsingin kaupungin keskusvaalilautakunta Kaisaniemenkatu 3 B 16 00100 HELSINKI
Henkilötunnus tai syntymäaika. Personnummer eller födelsedag 190210-0012	
Nykyinen osoite. Nuvarande adress KOVINTIE 25 00990 HELSINKI	
<p><small>Vaalitoimikunta / Valmyndigheten</small></p> <p>Vaalitoimikunnan tähtinen Tyhjiä on valokopioitettuna</p> <p>Todistaa, että lähetys on tapahtunut vaalilaissa säädetyin tavoin. Jag bekräftar, att sändningen följande på det sätt som stadgas i vallagen.</p> <p>Aika ja paikka. Tid och ort 3 14 2023 HELSINKI</p>	<p><small>Äänestäjä / Stämman</small></p> <p>Äänestäjä tähtinen Tyhjiä on väijäre</p> <p>Olen (on) suostunut täyttämään tähtineä äänestyslippua ja sulkenut sen tapahtuneen vaalikuoreen. Jag har själv med beaktande av valbestämmorna fyllt i sändskedet och satt det i valkuoren.</p> <p>Aikoinen allekirjoitus. Väijärens underskrift Helmi Marjata</p>

Jos ulkokuntalainen äänestäjä äänestää kuntavaalien lisäksi aluevaaleissa, täytetään kaksi erillistä lähetekirjettä: yksi kuntavaaleja ja toinen aluevaaleja varten. Ulkokuntalaisen äänestäjän kohdalla lähetekirjeen vasempaan yläkulmaan tehdään kynällä merkintä KV, jos kyse on kuntavaalien lähetekirjeestä ja AV, jos kyse on aluevaalien lähetekirjeestä, niin että merkintä näkyy lähetekuoren ylävasemmalla olevasta ikkunasta.

Jos äänestäjällä on äänioikeusilmoitus mukanaan, sitä voidaan myös käyttää ennakköäänestyksen lähetekirjeenä. Siihen tulee seuraavat merkinnät (ks. myös liite 3):

- **Äänestäjän henkilötunnus tai syntymäaika.**
  - o **Keskusvaalilautakunta pyytää käyttämään henkilötunnusta, jolloin äänestäjän tunnistaminen keskusvaalilautakunnassa äänenkäytön rekisteröinnin yhteydessä on varmempaa.**

- **Äänestäjän allekirjoitus** eli hänen vakuutensa siitä, että hän on vaalisalaisuuden säilyttäen täyttänyt äänestyslipun ja sulkenut sen leimatuna vaalikuoreen.

Jos äänestäjä on allekirjoittanut ennakköäänestyksen lähetekirjeen ennen äänestyksen toimittamista, äänestäjää pyydetään yliviivaamaan tämä allekirjoitus ja allekirjoittamaan lähetekirje uudelleen vaalitoimikunnan läsnä ollessa.

- **Lopuksi vaalitoimikunnan puheenjohtaja merkitsee ajan ja paikan, jolloin äänestys on tapahtunut ja allekirjoittaa lähetekirjeen.** Allekirjoituksellaan vaalitoimikunnan puheenjohtaja todistaa, että äänestys on tapahtunut vaalilaissa säädetyin tavoin.

Ennakköäänestyksen lähetekirje
Täytetään ennakköäänestyspaikassa ja vain silloin, kun tätä ilmoitusta käytetään lähetekirjeenä.

Ennakköäänestys Tavallinen Tina Marita Pohjoinen Rautatiekatu 28 A 36 00160 HELSINKI FINLAND	Keskusvaalilautakunta 0915A puh. (09) 3101 3344 Helsingin kaupungin keskusvaalilautakunta Kaisaniemenkatu 3 B 16, 3. kerros 00100 HELSINKI FINLAND
---	---

Vaalitoimikunta / vaalitoimikunnan puheenjohtaja täyttää Todistaa, että ennakköäänestys on tapahtunut vaalilaissa säädetyin tavoin.	Ennakköäänestäjä täyttää Olen itse vaalisalaisuuden säilyttäneen täyttänyt äänestyslipun ja sulkenut sen leimatuna vaalikuoreen.
Päiväys 3/14 2025	Ennakköäänestyspaikan nimi tai lähettämisyyhteistyksen kunnan nimi Helsinki
Vaalitoimikunnan / vaalitoimikunnan puheenjohtajan allekirjoitus Olli Suominen	Henkilötunnus tai syntymäaika 120345-1234
	Äänestäjän allekirjoitus Tina Tavallinen

Näin äänestät äänestyspaikassa:

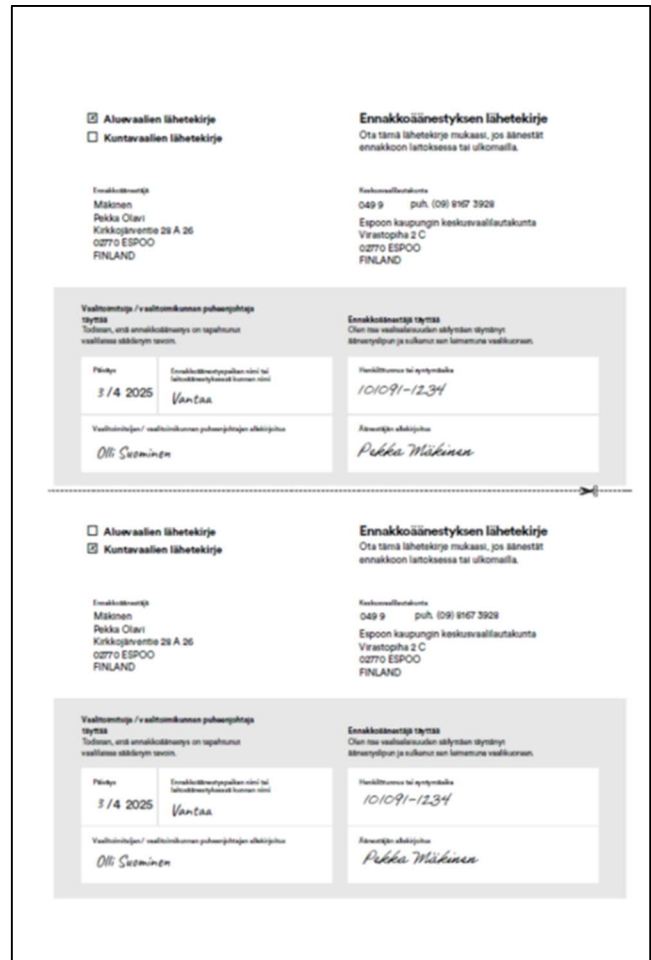
1 Vaalilain mukaan äänestäjän on merkittävä äänestyslippuun ehdokkaansa numero niin selvästi, ettei voi syntyä epäselvyyksiä siitä, kets ehdokasta hän tarkoittaa. Numeromallit ovat alla. Älä tee lippuun muita merkintöjä.	2 Taita äänestyslippu siten, että merkintöiden numero jää taitoksen sisäpuolelle eikä näy ulospäin.	3 Vie taitettu lippu vaalivaikailijalle leimattavaksi.	4 Pudota leimattu lippu vaalikuoreen tai, jos äänestät ennakkoon, sulje lippu ruskeaan vaalikuoreen ja allekirjoita lähetekirje vaalivaikailijan ohjeiden mukaan.
--	---	--	---

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 Jos lykysi tehdä äänestysmerkintä on oleellisesti heikentynyt, saat käyttää avustajana valitsemaasi henkilöä tai vaalivaikailijaa.

Jos ulkokuntalaisella on mukanaan äänioikeusilmoitus, lähetekirjeet leikataan irti toisistaan ja lähetekirjeen vasempaan yläkulmaan merkitään ruksilla, onko kyseessä kuntavaalien vai aluevaalien lähetekirje (ks. viereinen kuva ja myös liite 3, sivu 30). Lähetekirje tulee täyttää kummankin vaalin osalta erikseen, jos äänestäjä äänestää molemmissa vaaleissa.

Oranssilla painetun lähetekirjeen tai äänioikeusilmoituksen lähetekirjeen allekirjoittaa aina ensin äänestäjä ja sitten vasta vaalitoimikunnan puheenjohtaja. Vaalitoimikunnan jäsen tai varajäsen ei voi allekirjoittaa lähetekirjettä.

Aikaisemmissa vaaleissa on ilmennyt, että lähetekirjeet on täytetty puutteellisesti: esimerkiksi äänestäjän nimi tai henkilötunnus on kirjoitettu väärin tai lähetekirjeestä on puuttunut vaalitoimikunnan puheenjohtajan allekirjoitus.

Erityisen huolellinen pitää olla siinä, että lähetekirje täytetään huolellisesti ja siinä on äänestäjän ja vaalitoimikunnan puheenjohtajan allekirjoitus. Allekirjoitusten puuttuminen aiheuttaa sen, että äänestystä ei voida ottaa huomioon.

Mikäli äänestäjä ei pysty allekirjoittamaan lähetekirjettä, voi vaalitoimikunnan jäsen allekirjoittaa lähetekirjeen äänestäjän puolesta. Tällöin lähetekirjeen *Äänestäjän allekirjoitus* -kohtaan merkitään esimerkiksi ”Matti Virtasen puolesta Liisa Lahtinen” (ks. myös *Äänestäjän avustaminen*, sivu 7).

6. Lähetekirjeen ja vaalikuoren sulkeminen lähetekuoreen

Vaalitoimikunta laittaa keltaiseen lähetekuoreen äänestyslipun sisältävän ruskean vaalikuoren ja täytetyn oranssilla painetun lähetekirjeen **tai** täytetyn ennakköäenestyksen lähetekirjeen ja sulkee lähetekuoren huolellisesti liimaamalla. **Äänestäjän on voitava koko ajan seurata toimitusta.**

Mikäli äänestäjä äänestää sekä kunta- että aluevaaleissa, keltaisia lähete kuoria tulee kaksi: yhdessä lähete kuoreessa on kuntavaalien vaalikuori ja lähete kirje, toisessa lähete kuoreessa on aluevaalien vaalikuori ja lähete kirje.

Vaalitoimikunnan on ehdottomasti pidettävä huoli siitä, että kuhunkin lähete kuoreen suljetaan vain yksi vaalikuori ja yksi lähete kirje.

Lähete kirje ja vaalikuori suljetaan keltaiseen lähete kuoreen niin, että vastaanottavan keskusvaalilautakunnan osoite näkyy osoiteikkunasta.

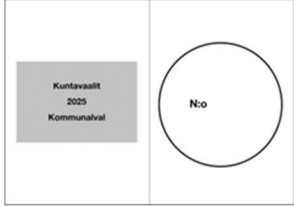
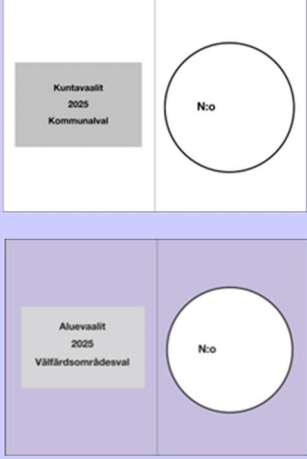

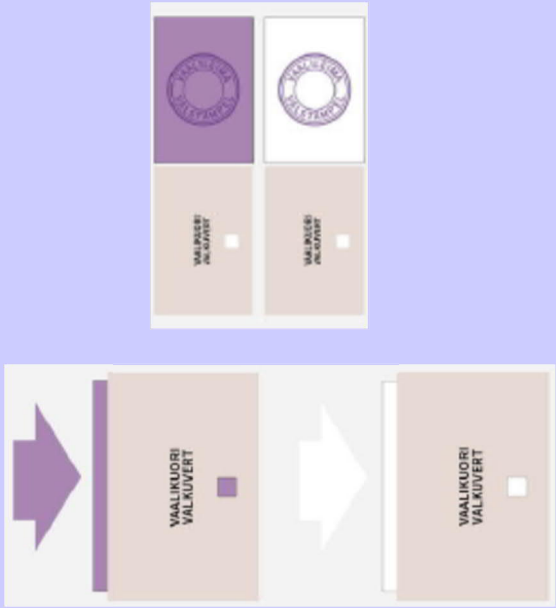

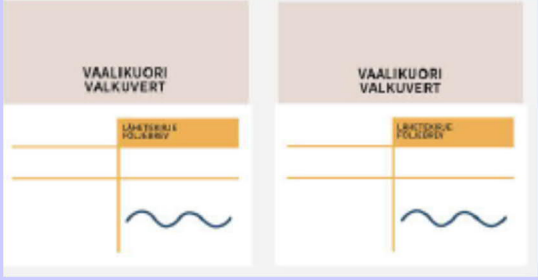
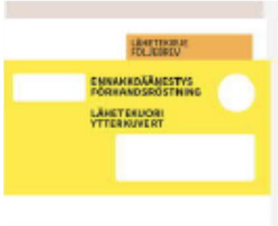
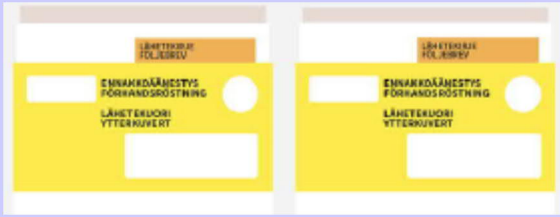
Vaalitoimikunnan on säilytettävä lähete kuoria huolellisesti ja luotettavalla tavalla. Tärkeää on, että äänestäjä voi vakuuttua siitä, että hänen äänestyksensä on kaikilta osin sujunut asianmukaisesti.

Lähete kuoret on jo tässä vaiheessa hyvä lajitella kahteen ryhmään: Helsingin kaupungin keskusvaalilautakunnalle osoitetut lähete kuoret ja muiden kuntien keskusvaalilautakunnille osoitetut lähete kuoret.

YHTEENVETO ALUE- JA KUNTAVAALEISSA ÄÄNESTÄMISESTÄ

ÄÄNESTÄJÄ	HELSINKILÄISET ÄÄNESTÄVÄT VAIN KUNTAVAALEISSA.	MUIDEN KUNTIEN ÄÄNIOIKEUTETUT VOIVAT ÄÄNESTÄÄ LAITOKSESSA ALUE- JA KUNTAVAALEISSA.
ÄÄNESTYSLIPPU	Kuntavaalien äänestyslippu (valkoinen). 	Kuntavaalien äänestyslippu (valkoinen) ja aluevaalien äänestyslippu (violetti).
EHDOKASLISTA	Ehdokaslistojen yhdistelmä.	<i>Ehdokkaat kuntavaaleissa 2025</i> -kirja (valkoinen kansi) ja <i>Ehdokkaat aluevaaleissa 2025</i> -kirja (violetti kansi).
ÄÄNESTYSLIPUN LEIMAAMINEN JA SULKEMINEN VAALIKUOREEN	Äänestyslippu leimataan ja suljetaan ruskeaan vaalikuoreen. 	Molemmat äänestysliput leimataan ja suljetaan omiin vaalikuoriinsa (kumpikin äänestyslippu siis eri vaalikuoreen). Vaalikuoreesta olevasta ikkunasta näkee, minkävärinen äänestyslippu kuoreessa on.

<p>LÄHETEKIRJE</p>	<p>Täytetään lähetekirje, johon tulee äänestäjän ja vaalitoimikunnan puheenjohtajan tai varapuheenjohtajan allekirjoitus.</p> 	<p>Täytetään kaksi erillistä lähetekirjettä, johon molempiin tulee äänestäjän ja vaalitoimikunnan puheenjohtajan tai varapuheenjohtajan allekirjoitus.</p>
<p>LÄHETEKUORI</p>	<p>Äänestyslipun sisältävä vaalikuori ja täytetty lähetekirje suljetaan keltaiseen lähetekuoreen.</p> 	<p>Kuntavaalien äänestyslipun sisältävä vaalikuori ja täytetty lähetekirje suljetaan keltaiseen lähetekuoreen.</p> <p>Aluevaalien äänestyslipun sisältävä vaalikuori ja täytetty lähetekirje suljetaan toiseen keltaiseen lähetekuoreen.</p> <p>Eli jos ulkokuntalainen äänestää sekä kunnassa että aluevaaleissa, äänestystapahtumasta tulee kaksi keltaista lähetekuorta: yhdessä lähetekuoreessa on kuntavaalien vaalikuori ja lähetekirje, toisessa lähetekuoreessa on aluevaalien vaalikuori ja lähetekirje.</p>

Luettelon kääntöpuolelle on merkittävä:

- Ennakoäänestyspäivät ja kellonajat.
- Vaalitoimikunnan kokoonpano.
- Kohtaan *Huomautuksia* asiat, jotka ovat vaikuttaneet äänestyksen säännölliseen kulkuun (esimerkiksi toimitus on jouduttu hetkellisesti keskeyttämään). Tähän kohtaan merkitään myös äänestäjien itse valitsemien avustajien nimet.

VAALITOIMITSUA TAI VAALITOIMIKUNTA TÄYTTÄÄ - IFYLLS AV VALFÖRRÄTTAREN ELLER VALBESTYRELSEN	
Huomautuksia Anmärkningar	ESKO MIETISEN AVUSTAJANA TOIMI SAMA MIETINEN
Äänestäjien itse valitsemat avustajat Eli: röstare som utsatts av de röstande	
VAALITOIMIKUNTA TÄYTTÄÄ - IFYLLS AV VALBESTYRELSEN	
Ennakoäänestyspäivät ja kellonajat Dagar och klockslag för förhandsröstningen	3.4.2025 9-11
Vaalitoimikunnan puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja jäsen Valbestyrelsens ordförande, viceordförande och medlem	ELLI VATAJEN, PJ REINO KAUPPINEN, VPJ AULI KIVIAHO, J
Varajäsenet Suppleanter	SATU HEIKKINEN, VJ MATTI SIKKINEN, VJ MICKO SUOMALAINEN, VJ
Allekirjoitukset Underskrift	<p>Lueffu ja tarkastettu ☒ Uppläst och justerat Vaalitoimikunnan puheenjohtaja Valbestyrelsens ordförande</p> <p> Vaalitoimikunnan jäsen Valbestyrelsemedlem Auli Kiviahho</p>

Kuva 2. Luettelo ennakolta äänestäneistä, sivu 2

Kun luettelo on luettu ja tarkastettu, **vaalitoimikunnan puheenjohtaja ja yksi jäsenistöstä allekirjoittavat sen.**

Täytetty luettelo on vaalitoimikunnan pöytäkirja, joten se pitää täyttää huolellisesti. Aikaisemmissa vaaleissa on ilmennyt, että äänestäjistä pidettävä luettelo on täytetty puutteellisesti: esimerkiksi ennakoäänestyksen päivämäärät ja kellonajat, vaalitoimikunnan kokoonpano tai allekirjoitukset ovat puuttuneet.

Luettelossa on tilaa 25 nimelle. Jos yhden laitoksen äänestäjät eivät mahdu yhteen luetteloon, jatketaan seuraavalle luettelolle. Jos luetteloita on yhtä laitosta kohden käytetty useampia kuin yksi, laitetaan ne yhdeksi nipuksi, numeroidaan ja päällimmäiseen luetteloon merkitään äänestäneiden miesten ja äänestäneiden kokonaislukumäärät.

Jos laitoksessa käydään uudestaan, on äänestäjäluelestosta tarkistettava, ettei sama henkilö ole äänestänyt jo ensimmäisellä äänestyskäynnillä. Tämä edellyttää, että vaalitoimikunta pitää luettelon hallussaan äänestyksen loppuun saakka. Jos laitoksessa ei enää käydä, luettelo palautetaan äänestyskäynnin jälkeen keskusvaalilautakunnan toimistoon.

ENNAKKOÄÄNESTYKSEN JÄLKEEN

Suurin osa lähetekuorista on osoitettu Helsingin kaupungin keskusvaalilautakunnalle. Ennakkoäänestyspäivän jälkeen **kaksi** vaalitoimikunnan jäsentä, joista **toinen on puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja**, tuo lähetekuoret **heti** keskusvaalilautakunnan toimistoon, Kaisaniemenkatu 3 B 15–16, 3. kerros, 00100 Helsinki. Aineiston palauttamiseen on hyvä varata riittävästi aikaa.

Muille paikkakunnille osoitetut lähetekuoret on jätettävä suoraan johonkin postitoimipaikkaan postivirkailijalle – niitä ei siis jätetä kirjelaatikoihin. Tällöin täytetään lähetekuorten kuittauslistalomake (ks. liite 4). Lomakkeeseen merkitään päivittäin postitoimipaikkaan jätettyjen lähetekuorten lukumäärä. Posti tekee lomakkeeseen päivittäin vastaanottokuittauksen. Samaa kuittauslomaketta käytetään koko ennakkoäänestyksen ajan.

Jos lähin postitoimipaikka ei enää ole avoinna, kaikki lähetekuoret toimitetaan keskusvaalilautakunnan toimistoon.

VAALITOIMIKUNNAN TYÖN PÄÄTTÄMINEN

Kun vaalitoimikunta on toimittanut ennakkoäänestyksen kokonaisuudessaan, vaaliaineisto (muun muassa vaalileimasin, käyttämättömät äänestysliput, lähetekirjeet ja lähetekuoret sekä muut tarvikkeet) palautetaan keskusvaalilautakunnan toimistoon. Samalla tuodaan täytetty ja allekirjoitettu palkkionmaksulomake liitteineen.

OPASTUS JA NEUVONTA

Keskusvaalilautakunnan toimistosta opastetaan ja neuvotaan vaalitoimikuntia ennen ennakkoäänestystä ja koko ennakkoäänestyksen ajan.

Tietoja vaaleihin liittyvistä kysymyksistä annetaan puhelimitse 09 310 64575 tai 09 310 13344 taikka sähköpostitse vaali.kesvkl@hel.fi.

LIITE 1: Luettelo ennakolta äänestäneistä

**Luettelo ennakolta äänestäneistä
Förteckning över dem som röstat på förhand**

Sivu nro
Sida nr

TME 26
1

Ennakkoaänestyspaikka VILLA KIVI
 Förhandsröstningsställe
 Äänestäneiden lukumäärä 8
 Antalet röstande
 joista miehiä 4
 varav män

Nimi - Namn	Miehiä Män	Kunta, joka äänestäjän ilmoituksen mukaan on merkitty äänioikeusrekisteriin hänen kohdalleen Kommun som enligt den röstandes uppgift antecknats för honom i röstningsregistret	Äänestyspäivä Röstningsdag
KURKINEN SAARA		HELSINKI	3.4.2025
VIRTANEN MATTI OLAVI	X	VANTAA	3.4.2025
SIREN SIIRI		HELSINKI	3.4.2025
VANAMO VEIKKO	X	VANTAA	3.4.2025
STRÖMBERG PEKKA	X	ESPOO	3.4.2025
MIETTINEN OSKO	X	HELSINKI	3.4.2025
KVOPPALA SANNA		HELSINKI	3.4.2025
VANAMO HELMI		HELSINKI	3.4.2025

VAALITOIMITSIJA TAI VAALITOIMIKUNTA TÄYTTÄÄ - IFYLLS AV VALFÖRRÄTTAREN ELLER VALBESTYRELSEN

Huomautuksia Anmärkningar	ESKO MIETISEN AVUSTAJANA TOIMI
Äänestäjien itse valitsevat avustajat Biträden som utsetts av de röstande	SAMPA MIETINEN

VAALITOIMIKUNTA TÄYTTÄÄ - IFYLLS AV VALBESTYRELSEN

Ennakkovaikannestypäivät ja kellonajat Dagar och klockslag för förhandsröstningen	3.4.2025 9-11
Vaalitoimikunnan puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja jäsen Valbestyrelsens ordförande, viceordförande och medlem	ELLI VATANEN, PJ REINO KAVAPINEN, VPJ AULI KIVIAHO, J
Varajäsenet Suppleanter	SATU HEIKKINEN, VJ MATTI SIEKKINEN, VJ MIKKO SUOMALAINEN, VJ
Allekirjoitukset Underskrift	☐ Luettu ja tarkastettu ☒ Uppläst och justerat Vaalitoimikunnan puheenjohtaja Valbestyrelsens ordförande Vaalitoimikunnan jäsen Valbestyrelsemedlem Auli Kiviahho

LIITE 2: Lähetekirje

LÄHETEKIRJE FÖLJEBREV	
Äänestäjä Väljare VANAMO HELMI MARJATA	Vastaanottaja Mottagare Helsingin kaupungin keskusvaalilautakunta Kaisaniemenkatu 3 B 16 00100 HELSINKI
Henkilötunnus tai syntymäaika Personbeteckning eller födelsedid 170240-0012	
Nykyinen osoite Nuvarande adress HOVINTIE 25 00990 HELSINKI	
Vaaliviranomaisen täyttää Fylls i av valmyndigheten Todistan, että äänestys on tapahtunut vaalilaissa säädetyin tavoin. Jag intygar, att röstningen försiggått på det sätt som stadgas i vaallagen.	Äänestäjä täyttää Fylls i av väljaren Olen itse vaalisalaisuuden säilyttien täyttänyt äänestyslipun ja sulkenut sen leimattuna vaalikaaperin. Jag har själv med bevarande av valhemligheten ifyllt röstsedeln och inneslutit den avstämplad i valkuvertet.
Aika ja paikka Tid och ort 3 14 2025 HELSINKI	Vaalitoimitusajan/Vaalitoimituskassan puheenjohtajan allekirjoitus Valferittarens/Valbestyrrelsens ordförandes underskrift Helmi Marjata

Vaalilomake nro 3 - Vahliakset ar 5

LIITE 3: Esimerkkikuva äänioikeusilmoituksesta

Äänioikeusilmoitus helsinkiläisille

Lähetäjä
Digi- ja väestötietovirasto
Luntulahdenkuja 2 D
00530 HELSINKI
FINLAND

puh. 0295 536 220

Vastaanottaja
Tavallinen
Tiina Mantta
Pohjoinen Rautatiekatu 29 A
36 00160 HELSINKI
FINLAND

Kunta, jossa sinulla on äänioikeus
Helsinki

Äänestyspaikan nimi ja vaalipiiri
5A Punavuori A
Punavuoren asukastalo
Betania Perämiehenkatu 13

Vaalipiirin äänestysaika
13.4.2025 klo 9.00–20.00

Ilmoitus äänioikeudesta kuntavaaleissa

Sinulla on äänioikeus sunnuntaina 13.4.2025 Helsingin kaupungissa toimitettavissa kuntavaaleissa.

Voit äänestää joko vaalipäivänä tässä ilmoituksessa mainitussa äänestyspaikassa tai ennakköäänestysaikana missä tahansa yleisessä ennakköäänestyspaikassa kotimaassa tai ulkomailla taikka tietyn edellytyksen laitos- tai kotiaänestyksessä. Jos asut tai oleskelet ulkomailla ennakköäänestyksen ja vaalipäivän ajan, voit vaihtoehtoisesti äänestää kirjitse ulkomailta. Tarkemmat äänestysohjeet löytyvät kääntöpuolelta.

Sinun on todistettava henkilöllisyytesi äänestäessäsi.

Ennakköäänestyksen ajankohde
Ennakköäänestyspaikka voi olla avoinna lyhyemmän ajan

Suomessa 2. - 8.4.2025 ja ulkomailla 2. - 5.4.2025

Yksiset ennakköäänestyspaikat sulkeutuvat
www.vaalit.fi ja tämän ilmoituksen liite

Äänestämisen yleisessä äänestyspaikassa

Voit äänestää joko vaalipäivänä tässä ilmoituksessa mainitussa äänestyspaikassa tai ennakköäänestysaikana missä tahansa yleisessä ennakköäänestyspaikassa kotimaassa tai ulkomailla. Tämän ilmoituksen liitteenä on luettelo Helsingissä sijaitsevista yleisistä ennakköäänestyspaikoista. Kaikki yleiset ennakköäänestyspaikat kotimaassa ja ulkomailla saat selville osoitteesta www.vaalit.fi ja oikeusministeriön maksuttomasta vaalipalvelunumerosta 0800 9 4770.

Ennakköäänestys laitoksessa ja kotiaänestys

Voit äänestää ennakköäänestyslaitoksessa, jos olet siellä hoidettavana, sinne otettuna tai suorittamassa varusmiespalvelusta. Laitosäänestyksen ajankohdasta tiedotetaan laitoksessa.

Jos kykyä liikkua tai toimia on sinä määrin rajoittunut, etä et pääse äänestyspaikalle ilman kohtuuttomia vaikeuksia, voit tietyn edellytyksen äänestää ennakköäänestyspaikalla kotona. Kotiaänestyksen oikeutetun henkilön kanssa samassa taloudessa asuva omaishoitaja voi tietyn edellytyksen äänestää samalla kertaa. Kotiaänestykseen tulee ilmoittautua viimeistään tiistaina 1.4.2025 ennen kello 16 Helsingin kaupungin keskusvaalilautakunnalle (yhteystiedot kääntöpuolella) puhelimitse tai kirjallisesti. Tarkemmat ohjeet kotiaänestyksestä: www.vaalit.fi/aanestaminen-kotona.

Mitä on otettava mukaan äänestykseen?

Vaalilain (714/1996) mukaan äänestäjä on velvollinen esittämään vaalivirkailijalle selvityksen henkilöllisyydestään

(henkilökortti, passi, ajokortti tai muu vastaava kuvallinen asiakirja). Ota siis todistus henkilöllisyydestäsi mukaasi. Jos sinulla ei ole henkilöllisyyttä osoittavaa asiakirjaa, voit saada poliisilaitokselta maksuttoman, väliaikaisen henkilökortin äänestämistä varten. Sitä hakessasi tarvitset passikuvan, joka ei ole kuutta kuukautta vanhempi. Jos äänestät ennakköäänestyslaitoksessa tai ulkomailla, on hyvä ottaa mukaan myös tämä äänioikeusilmoitus.

Ketä ehdokasta voi äänestää?

Kuntavaaleissa Sinun tulee äänestää Helsingin kaupungin ehdokaslistojen yhdistelmään otettua ehdokasta. Yhdistelmä on nähtävillä äänestyskopeissa. Jos äänestät ennakköäänestyspaikalla kuin Helsingissä, huomioithan, että kunkin ennakköäänestyspaikan äänestyskopeissa on aina sen kunnan ehdokaslistojen yhdistelmä, jonka alueella ennakköäänestyspaikka sijaitsee ja että muiden kuntien ehdokastiedot ovat ennakköäänestyspaikalla muutoin nähtävillä. Kaikkien kuntien ehdokastiedot ovat nähtävissä myös osoitteesta www.vaalit.fi.

Kirjeäänestys ulkomailta

Voit äänestää kirjitse ulkomailta, jos asut tai oleskelet ulkomailla koko ennakköäänestyksen ja vaalipäivän ajan eikä sinulla ole mahdollisuutta äänestää Suomessa tai ulkomailla olevassa yleisessä ennakköäänestyspaikassa. Kirjeäänestystä varten sinun tulee tilata kirjäänestysasiakirjat ulkomailla olovaan osoitteeseen oikeusministeriön tilauspalvelusta. Tilaus tulee tehdä kirjallisesti ministeriön vahvistamalla lomakkeella. Tilauslomake ja tilausohjeet löytyvät sivustoilta www.vaalit.fi/kirjeaanestys.

Lisätietoa äänestämisestä

www.vaalit.fi	0800 9 4770	Kotikuntaa keskusvaalilautakunta	Digi- ja väestötietovirasto (äänioikeus)
Tietoa myös muilla kielillä. Information also in other languages	Oikeusministeriön maksuttomasta vaalipalvelunumerosta	Tilausohjeet äänestyspaikalla.	Tilausohjeet löydät sivustolta www.vaalit.fi

Ennakköäänestyksen lähetekirje

Täytetään ennakköäänestyspaikassa ja vain silloin, kun tätä ilmoitusta käytetään lähetekirjeenä.

Ennakköäänestäjä

Tavallinen
Tiina Marita
Pohjoinen Rautatiekatu 28 A 36
00160 HELSINKI
FINLAND

Keskusvaillautakunta

091 5A puh. (09) 3101 3344
Helsingin kaupungin keskusvaillautakunta
Kaisaniemenkatu 3 B 16, 3. kerros
00100 HELSINKI
FINLAND

Vaalitoimitsija / vaalitoimikunnan puheenjohtaja täyttää

Todistan, että ennakköäänestys on tapahtunut vaalilain säädetyn tavoin.

Päiväys

3/4 2025

Ennakköäänestyspaikan nimi tai lähtöäänestyspaikan kunnan nimi

Helsinki

Vaalitoimitsijan/ vaalitoimikunnan puheenjohtajan allekirjoitus

Olli Suominen

Ennakköäänestäjä täyttää

Olen itse vaalisalaisuuden säilyttämisen tähtynyt äänestyslipun ja sulkenut sen leimattuna vaalikuoreen.

Henkilötunnus tai syntymäaika

120345-1234

Äänestäjän allekirjoitus

Tiina Tavallinen

Näin äänestät äänestyspaikassa:

1

Vaalilain mukaan äänestäjän on merkittävä äänestyslippuun ehdokkaansa numero niin selvästi, ettei voi syntyä epätietoisuutta siitä, ketä ehdokasta hän tarkoittaa. Numeromallit ovat alla. Älä tee lippuun muita merkintöjä.

2

Taita äänestyslippu siten, että merkitsemäsi numero jää taitoksen sisäpuolelle eikä näy ulospäin.

3

Vie taitettu lippu vaalivirkailijalle leimattavaksi.

4

Pudota leimattu lippu vaaliurnaan tai, jos äänestät ennakköön, sulje lippu ruskeaan vaalikuoreen ja allekirjoita lähetekirje vaalivirkailijan ohjeiden mukaan.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Jos kykysi tehdä äänestysmerkintä on oleellisesti heikentynyt, saat käyttää avustajana valitsemaasi henkilöä tai vaalivirkailijaa.

Äänioikeusilmoitus muille kuin helsinkiläisille

Lähettilä
Digi- ja väestötietovirasto
Lintulahdenkuja 2 D
00530 HELSINKI puh. 0295 536 220
FINLAND

Vastaanottaja
Mäkinen
Pekka Olavi
Kirkkojärventie 29 A 26
02770 ESPOO
FINLAND

Hyvinvointialue, jossa sinulla on äänioikeus aluevaaleissa
Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue

Kunta, jossa sinulla on äänioikeus kuntavaaleissa
Espoo

Äänestysalue ja vaalipäivän äänestyspaikka
030 Matinkyla
Matinkylän koulu
Matintie 40

Vaalipäivän äänestysaika
13.4.2025 klo 9.00–20.00

Tämä äänioikeusilmoitus on saatu väestötietojärjestelmästä automaattisesti 21.2.2025. Pääte automaattisen rekisteröinnin kätymistä äänioikeusilmoituksen perustamisessa on luettavissa Digi- ja väestötietoviraston verkkosivulta osoitteesta <https://www.digi.fi/ajankohtainen/rajoitukset>.

Ilmoitus äänioikeudesta alue- ja kuntavaaleissa

Sinulla on äänioikeus 13.4.2025 toimitettavissa **aluevaaleissa** tässä ilmoituksessa mainitulla hyvinvointialueella ja **kuntavaaleissa** tässä ilmoituksessa mainitussa kunnassa.

Aluevaalit ja kuntavaalit toimitetaan samanaikaisesti. Voit äänestää molemmissa vaaleissa samalla kertaa. Voit kuitenkin halutessasi äänestää eri vaaleissa myös eri kerroilla tai käyttää äänioikeuttasi vain toisessa vaalissa.

Jos äänestät samalla kertaa molemmissa vaaleissa, saat vaalivirkailijalta kaksi äänestyslippua, violetin ja valkoisen. Violetilla lipulla äänestetään aluevaaleissa ja valkoisella kuntavaaleissa. Tarkemmat äänestysohjeet löytyvät tämän ilmoituksen kääntöpuolelta.

Sinun on todistettava henkilöllisyytesi äänestäessäsi.

Ennakoäänestyksen ajanjakso.
Ennakoäänestyspaikka voi olla avoinna lyhyemmän ajan.

**Suomessa 2. - 8.4.2025 ja
ulkomailla 2. - 5.4.2025**

Yleiset ennakoäänestyspaikat suljokoikoineen

www.vaalit.fi ja tämän ilmoituksen liite

Äänestäminen yleisessä äänestyspaikassa

Voit äänestää **joko vaalipäivänä** tässä ilmoituksessa mainitussa äänestyspaikassa tai **ennakoäänestysaikana** missä tahansa yleisessä ennakoäänestyspaikassa kotimaassa tai ulkomailla. Tämän ilmoituksen liitteenä on luettelo lähialueellasi sijaitsevista yleisistä ennakoäänestyspaikoista. Kaikki yleiset ennakoäänestyspaikat kotimaassa ja ulkomailla saat selville osoitteesta www.vaalit.fi tai oikeusministeriön maksuttomasta vaalipalvelunumerosta **0800 9 4770**.

Ennakoäänestys laitoksessa ja kotiaänestys

Voit äänestää ennakkoon laitoksessa, jos olet siellä hoidettavana, sinne otettuna tai suorittamassa varusmiespalvelusta. Laitosäänestyksen ajankohdasta tiedotetaan laitoksessa.

Jos kykyä liikkua tai toimia on siinä määrin rajoittunut, että et pääse äänestyspaikalle ilman kohtuuttomia vaikeuksia, voit tietäen edellytyksin äänestää ennakkoon kotonasi. Kotiaänestykseen oikeutetun henkilön kanssa samassa taloudessa asuva omaishoitaja voi tietäen edellytyksin äänestää samalla kertaa. **Kotiaänestykseen tulee ilmoittautua viimeistään tiistaina 1.4.2025 ennen kello 16 kotikuntasi keskusvaalilautakunnalle (yhteyshenkilöt liitteenä olevissa lähetekirjeissä) puhelimitse tai kirjallisesti.** Tarkemmat ohjeet kotiaänestyksestä: www.vaalit.fi/aanestaminen-kotona.

Mitä on otettava mukaan äänestykseen?

Vaalilain (714/1998) mukaan äänestäjä on velvollinen esittämään vaalivirkailijalle selvityksen henkilöllisyydestään (henkilökortti, passi, ajokortti tai muu vastaava kuvallinen asiakirja). Ota siis todistus henkilöllisyydestäsi mukaasi. Jos sinulla ei ole henkilöllisyyttä osoittavaa asiakirjaa, voit saada poliisilaitokselta maksuttoman, väliaikaisen henkilökortin äänestämistä varten. Sitä haklessasi tarvitset passikuvan, joka ei ole kuutta kuukautta vanhempi. Jos äänestät ennakkoon laitoksessa tai ulkomailla, on hyvä ottaa mukaan myös tässä lähetyksessä olevat lähetekirjeet.

Ketä ehdokasta voi äänestää?

Aluevaaleissa sinun tulee äänestää tässä ilmoituksessa mainitun oman hyvinvointialueesi ehdokasta ja kuntavaaleissa oman kuntasi ehdokasta. Ehdokastiedot ovat nähtävissä muun muassa äänestyspaikoilla sekä osoitteessa www.vaalit.fi.

Kirjeäänestys ulkomailla

Voit äänestää kirjeltse ulkomailla, jos asut tai olet ulkomailla koko ennakoäänestyksen ja vaalipäivän ajan eikä sinulla ole mahdollisuutta äänestää Suomessa tai ulkomailla olevassa yleisessä ennakoäänestyspaikassa. Kirjeäänestystä varten sinun tulee tilata kirjeäänestysasiakirjat **ulkomailla olevaan osoitteeseen** oikeusministeriön tilauspalvelusta. Tilaus tulee tehdä kirjallisesti ministeriön vahvistamalla lomakkeella. Tilauslomake ja tilausohjeet löytyvät sivustolta www.vaalit.fi/kirjeaanestys.

Lisätietoa äänestämisestä:

www.vaalit.fi

Tietoa myös muilla kielillä.
Information also in other languages

0800 9 4770

Oikeusministeriön maksuton
vaalipalvelunumero

Kotikuntasi keskusvaalilautakunta

Yhteyshenkilöt liitteenä olevissa lähetekirjeissä

Digi- ja väestötietovirasto (äänioikeus)

Yhteyshenkilöt tämän sivun yläosassa

- Aluevaalien lähetekirje
 Kuntavaalien lähetekirje

Ennakkoonestäjä
Mäkinen
Pekka Olavi
Kirkkojärventie 28 A 26
02770 ESPOO
FINLAND

Ennakkoonestuksen lähetekirje

Ota tämä lähetekirje mukaasi, jos äänestät ennakkoon laitoksessa tai ulkomalla.

Keskuvaillautakunta
049 9 puh. (09) 8167 3928
Espoon kaupungin keskuvaillautakunta
Virastopiha 2 C
02770 ESPOO
FINLAND

Vaalitoimitsija / vaalitoimikunnan puheenjohtaja täyttää
Todistan, että ennakkoonestys on tapahtunut vaalissa säädettyin tavoin.

Päiväys	Ennakkoonestyspaikan nimi tai laitoksenestyskesä kunnan nimi
3 / 4 2025	Vantaa

Vaalitoimitsijan / vaalitoimikunnan puheenjohtajan allekirjoitus
Olli Suominen

Ennakkoonestäjä täyttää
Olen itse vaalisalaisuuden säilyttämisen tähtynyt äänestyslipun ja sulkenut sen laimattuna vaalikuoron.

Henkilötunnus tai syntymäaika
101091-1234

Äänestäjän allekirjoitus
Pekka Mäkinen

- Aluevaalien lähetekirje
 Kuntavaalien lähetekirje

Ennakkoonestäjä
Mäkinen
Pekka Olavi
Kirkkojärventie 28 A 26
02770 ESPOO
FINLAND

Ennakkoonestuksen lähetekirje

Ota tämä lähetekirje mukaasi, jos äänestät ennakkoon laitoksessa tai ulkomalla.

Keskuvaillautakunta
049 9 puh. (09) 8167 3928
Espoon kaupungin keskuvaillautakunta
Virastopiha 2 C
02770 ESPOO
FINLAND

Vaalitoimitsija / vaalitoimikunnan puheenjohtaja täyttää
Todistan, että ennakkoonestys on tapahtunut vaalissa säädettyin tavoin.

Päiväys	Ennakkoonestyspaikan nimi tai laitoksenestyskesä kunnan nimi
3 / 4 2025	Vantaa

Vaalitoimitsijan / vaalitoimikunnan puheenjohtajan allekirjoitus
Olli Suominen

Ennakkoonestäjä täyttää
Olen itse vaalisalaisuuden säilyttämisen tähtynyt äänestyslipun ja sulkenut sen laimattuna vaalikuoron.

Henkilötunnus tai syntymäaika
101091-1234

Äänestäjän allekirjoitus
Pekka Mäkinen

LIITE 4: Lähetekuorten kuittauslistalomake

Esimerkkilomake vuoden 2024 europarlamenttivaaleista

LÄHETEKUORTEN KUITTAUSLISTA

Kuittauslista postin kuljetettavaksi jätetyistä
ennakkoäänestyksen lähetekuorista

Lähetäjä
HELSINGIN (kunnan/kaupungin)

Ennakkoäänestyksen vaalitoimitsija
 Vaalitoimikunta
 Keskusvaalilautakunta
 Ulkoasiainministeriö

Lähetysten vastaanottoimipaikan

nimi: 00100 | HK1
Postinumero Toimipaikka

Postituspäivämäärä	Lähetekuorien lukumäärä	Postin kuittaus päiväys
<u>1,6,24</u>	<u>3</u> kpl	<u>[Signature]</u>
<u>2,6,24</u>	<u>1</u> kpl	<u>Casper Ström</u>
<u>3,6,24</u>	<u>2</u> kpl <u>2</u>	<u>[Signature]</u>
<u> / / </u>	kpl	
<u> / / </u>	kpl	
<u> / / </u>	kpl	
<u> / / </u>	kpl	
<u> / / </u>	kpl	

Lähetäjä merkitsee päivittäin tähän listaan lähetekirjeiden kappalemäärän. Posti antaa lähetysten vastaanotosta kuittauksen (nimi ja päiväys tai päivämääräleima).
 Kuorissa on "postikuori"-maksumerkintä, jolloin kirje-lähetysten lähetyslistaa postittaessa ei käytetä.
 Vänd